

Policy och rutiner för att förebygga trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier för Gånghesters SK

Vi vill vara en plats där alla känner sig trygga och förvissade om att de kan vara sig själva. En plats där vi umgås i en gemenskap präglad av nyfikenhet, öppenhet och respekt för varandra.

Vi ska tillsammans aktivt värna människors lika värde och vara drivande i strävan mot ökad jämställdhet och mångfald. Detta engagemang ska utgå ifrån mänskliga rättigheter och Barnkonventionen, liksom gällande lagstiftning.

Genom engagerade, inkluderande och trovärdiga ledare, medlemmar och aktiva skapar vi en plats där kunskapen om de mänskliga rättigheterna är god. Med utgångspunkt i dessa ger vi utrymme och stöd åt alla att utvecklas och vara precis som en är.

Vi vill ständigt utvecklas genom att utmana oss själva i frågor och beteenden som påverkar miljön vi verkar i. Det gör vi genom en ständigt pågående dialog och ett aktivt lyssnande.

Vi har därför nolltolerans mot alla former av trakasserier och sexuella trakasserier, repressalier, kränkande särbehandling och mobbning.

Dessa rutiner gäller när någon upplever att den utsatts för trakasserier eller andra av beteenden som vi har nolltolerans mot och som beskrivs här.

Definitioner

Det gemensamma för kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier är att de är oönskade och kränkande. Det är den som är utsatt som avgör var gränsen går.

Diskrimineringslagen stammar ur FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna. I den första artikeln formuleras den människosyn och värdegrund som ligger till grund för diskrimineringslagen: ”Alla människor är födda fria och lika i värde (dignity) och rättigheter.” I korthet är diskriminering när en människas värdighet kränks, eller när hon inte får samma rättigheter och möjligheter som andra. Trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier är olika former av diskriminering. För att något ska utgöra diskriminering i diskrimineringslagens mening, ska kränkningen ha att göra med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller ålder.

Trakasserier kallas det när någon gör eller säger något som kränker någon annans värdighet och det hänger samman med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan vara slag, knuffar, hot, öknamn, utfrysning, miner, lappar, sms och så vidare. Det är även trakasserier om beteendet kopplas till att en familjemedlem har en viss sexualitet, ålder och så vidare. När den som utsatts gör det tydligt att beteendet inte är välkommet, och den som utsätter ändå fortsätter med beteendet, då blir det trakasserier i laglig mening.

Sexuella trakasserier är kränkningar som anspelar på sex. Det kan exempelvis vara tafsande, skämt, förslag och blickar. Det är den som utsätts som avgör om beteendet är ovälkommet och kränkande. När den som utsatts gör det tydligt att beteendet inte är välkommet, och den som utsätter ändå fortsätter med beteendet, då blir det sexuella trakasserier i laglig mening.

Repressalier är en sorts bestraffning. Det kan vara när någon i föreningen, exempelvis en ledare eller en styrelsemedlem behandlar en deltagare negativt på grund av att den personen har anmält diskriminering eller berättat om att den blivit utsatt för trakasserier.

Kränkande särbehandling avser handlingar som kränker någons värdighet, men som inte har koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan exempelvis vara kränkningar med koppling till individens kroppsstorlek eller socioekonomiska status. Det kan handla om beteenden som syftar till att stöta ut, skada eller förnedra en individ.

Mobbning kan utvecklas till följd av upprepade kränkningar. I studier av mobbning är det vanligt att mobbning definieras som återkommande negativa handlingar över en tidsperiod (oftast minst ett halvår) riktade mot enskilda eller en grupp. I definitionen ingår också att det råder en obalans i makt mellan den som mobbar och den som blir mobbad och att handlingarna leder till att den som mobbas ställs utanför den sociala gemenskapen.

Rutiner vid diskriminering, trakasserier och kränkningar

Här följer ett antal punkter som är tänkta att vägleda föreningen och de berörda parterna i arbetet med att undersöka och åtgärda en händelse. Utgångspunkten för alla slags åtgärder är den enskilda personens upplevelse av ovärdig behandling. Det är enbart individen själv som kan bedöma var gränsen går för hans personliga värdighet. Denna upplevelse ska inte ifrågasättas. Syftet med en utredning vid kännedom om kränkningar är att förhindra att något liknande händer igen, och att den drabbade får en värdig upprättelse.

Något av det som den utsatta kan göra är:

- Att markera att beteendet är oönskat genom att säga ifrån eller att be någon annan säga ifrån.
- Att söka stöd och tala med någon i sin närhet som den utsatta känner förtroende för. I Gånghesters SK har vi en Likabehandlingsgrupp som tar emot uppgifter om trakasserier. Det går också bra att vända sig till föreningen via ett ombud eller en anhörig. När föreningen får kännedom om trakasserier startar Likabehandlingsgruppen genast en utredning.
- Tänk på att dokumentera det som hänt så tydligt som möjligt. Klockslag, datum, vad som hände, vittnen och så vidare. Det underlättar när föreningen sedan ska utreda händelsen.

Gånghesters SK:s Likabehandlingsgrupp ska sätta igång en utredning i direkt anslutning till att gruppen fått kännedom om trakasserier eller kränkningar. Likabehandlingsgruppen består av föreningens sittande styrelse där huvudansvarig för utredningen är gruppens sittande ordförande.

- Samtal i förtroende med den utsatta personen och den person som uppges ha trakasserat denne. Utifrån dessa samtal bör gruppen besluta om den utpekade personen ska ta timeout under pågående utredning.
- Informera anhöriga om att utredning påbörjats och hur ofta återkoppling kommer att ske.
- I Likabehandlingsgruppen sammanställs sedan en rapport med beslut om informella och formella åtgärder.
- Utifrån rapporten kan anmälan göras till Riksförbundet eller Polis. Påverkar trakasserier föreningens organisation i sådan omfattning att något behöver förändras i den inleds en ny utredning med detta fokus. En tillsägelse och uppmaning är i många fall ett mycket effektivt första steg.
- Om detta arbete inte leder till förändring eller trakasserier är av mer allvarlig natur ska formella åtgärder vidtas. Denna anmälan ska gå till Likabehandlingsgruppen. Utifrån Riksförbundets riktlinjer för utredningen ska den genomföras skyndsamt av Likabehandlingsgruppen med följande i åtanke:
 - Samtliga parter (den som blivit utsatt och den som trakasserat) ska bli hörda samt få utveckla sina argument
 - Samtliga uppgifter ska dokumenteras. Det är dock mycket viktigt att se till sekretess och de inblandades integritet.
 - Namn och innehåll i dokumentationen får bara delas med de som deltar i utredningen.
 - Om utredningen leder till att någon kan anses skyldig ska det vidtas sanktioner i enlighet med Riksförbundets policy, till exempel att den skyldige permanent stängs av från föreningens verksamhet.
 - Alla utredningar ska följas upp för att säkerställa att trakasserier inte fortsätter.
 - Var förberedd på att lämna stöd till parterna i utredningen, det vill säga både den som blivit utsatt och den som utpekats som den som betett sig olämpligt. Det kan till exempelvis röra sig om psykologhjälp. Via våra regionala organisationer finns vägledning om var stöd kan hämtas. Fundera över om händelsen påverkar föreningen.
 - Om utredningen anser att trakasserier är av så allvarlig karaktär att det kan finnas brottsmisstanke ska ärendet överlämnas till polismyndigheten och följas upp av föreningen. Föreningen har dock kvar ansvaret att utreda händelsen och vidta förebyggande åtgärder.